



## BOZOĞLAN: CERABLUS'TAKİ UYGULAMALAR SURİYE'NİN GELECEĞİNE DAİR BAŞARILI BİR YÖNETİM MODELİ ORTAYA KOYMAKTADIR

Emin BOZOĞLAN



1956 Gebere/Bayır-Bucak doğumlu olan Dr. Emin Bozoğlan, 1986 yılında Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi'nden; 1990 yılında ise yine Hacettepe Üniversitesi Kadın Hastalıkları ve Doğum Bölümü'nden uzman doktor olarak mezun oldu. 1990 yılında Elazığ Eğitim Araştırma Hastanesi Kadın Hastalıkları ve Doğum bölümünde göreve başlayan Dr. Emin Bozoğlan 24 yıl uzman doktor olarak aktif görev yaptı. 2012 yılında gönüllü olarak Bayır-Bucak Türkmenlerinin kaldığı Çadırkentlerde Kadın Doğum uzmanı olarak çalıştı. 2014 yılından bu yana Ankara Kamu Hastaneleri Kurumu'nda görev yapan Bozoğlan, 2014-2016 yılları arasında Suriye Türkmen Meclisi'nde Genel Sekreter olarak görev aldı. 4 Haziran 2016 tarihinde gerçekleştirilen 3. Genel Kurul'da Suriye Türkmen Meclisi Başkanlığı'na seçildi.

**Yakın zaman önce gerçekleşen Genel Kurul neticesinde daha öncesinde Genel Sekreterliği'ni yürüttüğünüz Suriye Türkmen Meclisi'nin Genel Başkanlığı'na seçildiniz. Meclis olarak hangi faaliyetler yürütülüyor ve sizin başkanlığınızla beraber bu çalışmalarını geliştirmek adına Suriye sahası ve uluslararası alanda yapmak istedikleriniz, öncelikleriniz nelerdir?**

Suriye Türkmen Meclisi olarak başta Suriye Türkmenlerinin geleceği olmak üzere Yeni Suriye'nin demokratik, adil ve barışçıl bir yönetime kavuşması hususunda çalışmalarımız var. Bu çerçevede hem siyasi hem de hizmet alanında faaliyet göstermekteyiz.

Suriye Türkmenlerinin 2011 yılında başlayan siyasi örgütlenme çalışmaları, 2012 yılında Suriye Türkmen Platformu'nun kurulması ile kurumsallaşma evresine girdi. Suriye Türkmen Platformu'nun 2013 yılında Suriye Türkmen Meclisi'nin kuruluşunu ilan etmesi ile de tüm Türkmen siyasi örgütlenmeler tek çatı altında birleşti. 26-27 Mayıs 2016 tarihinde gerçekleştirilen Suriye Türkmen Meclisi 3. Genel Kurulu çalışmalarının ardından 4 Haziran 2016 tarihinde, yapılan başkanlık seçimleri neticesinde Meclis üyesi arkadaşlarımı-

zın teveccühü ile Suriye Türkmen Meclisi başkanı seçildim.

Bir önceki dönemde yürütmüş olduğum Genel Sekreterlik görevim boyunca zaten gerek Suriye Türkmen Meclisi özelinde gerek Suriye genelinde bir takım fizibilite çalışmaları yapma fırsatım olmuştu. Bu çerçevede yapmamız gerekenleri planladık. Tabi ki temelde bizim görevimiz siyasi alanda faaliyet göstermek. Ancak savaşın neden olduğu zorunlu göç nedeni ile evinden, yurdundan, toprağından edilen insanlarımızın hayatın akışı içinde bir takım sıkıntılarla karşılaşılıyor olması siyasi alanın yanında hizmet alanında da faaliyet göstermemizi gerektirdi. Önceliğimiz kendi insanlarımızın -ister Suriye'de kalanlar olsun ister Türkiye'de yaşayanlar olsun- bize intikal ettirdiği birtakım sorunları, talepleri dinlemek, siyaset ve hizmet noktasında bunları göz önünde bulundurmamak ve bunları çözebildiğimiz ölçüde bire bir çözmektir. Söz konusu talepleri karşılama noktasında gereken durumlarda Türkiye Cumhuriyeti veya uluslararası yardım kuruluşlar ile koordine halinde yoğun bir tempoda çalışmaktayız.

Suriye Türkmenleri, Suriye'nin geneline yayılmış bir demografik yapıya sahip. Savaş sürecinde insanlarımızın bir kısmı Türkiye'ye geldiler. Suriye Türkmenleri, söz konusu demografik dağınıklık

nedeni ile genel itibari ile birbirinden haberdar değildi. İnsanlarımız, Türkiye Cumhuriyeti'ne geldiklerinde bir kısmı toplu halde kamplarda bir kısmı da kendi imkanları ile yaşamaya başladılar. Suriye Türkmen Meclisi buradaki dağınıklığı bir araya getirip, Suriye Türkmenlerini tek bir çatı altında toplayarak ve her yöreden temsilciler bulundurarak Türkmenlerin birlikteliğini, beraberliğini sağlayarak çok önemli tarihi bir vazife üstlenmiştir. Bizim bu noktadan sonraki amacımız önce birbirimizi tanımak; iyi işler yaparak birlikte büyümek ve bir adım sonrasında da geleceğimizi inşa edecek yeni nesiller yetiştirmektir. Suriye'de ve Suriye'nin idaresinde, siyasetinde, ekonomisinde, ticaretinde Suriye Türkmenlerinin aktif olarak, aslı bir unsur olarak görev yapmalarını sağlayacak alt yapıyı oluşturmak en önemli misyonumuzdur.

Faaliyetlerimizi bu minval üzerinden yürütüyoruz. Ben ve ekibim göreve geldiğimiz günden bu yana siyaset-hizmet dengesini kurarak bir yol haritası izlemekteyiz. Nitekim, göreve geldiğimiz hemen ertesinde karşıladığımız Ramazan ayında, elimizden geldiğince toplumumuza gittik, iftar ziyaretlerinde bulduk. Uzun uzun dinledik, hemhal olduk. Peşinden Ramazan Bayramı'nda Türkmenlerin

yoğun olduğu, Türkiye çapındaki 6 kampımızı ziyaret ettik. Oradaki insanlarımızla tuz-ekmek olup, birebir bütün sorunlarını dinledik; insanlarımızla hasbihâl ettik. Programlarımızı, plan ve projelerimizi ilettik, istişare ettik. Dolayısıyla göreve başladığımız ilk 1 ay içerisinde insanlarımızla gittik, onları dinledik. Suriye Türkmen Meclisi siyasetinde bu yöneliş yeni bir merhale anlamına geliyor. Suriye muhalefeti içerisindeki kurumlara baktığımızda da ilk defa yapılan bir hizmet idi. Olumlu geri dönüşleri de almaya başladık.

Biz tabanımıza gittiğimiz sırada Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın Suriyeli mültecilere vatandaşlık verilmesi konusunda önemli bir açıklaması oldu. Zaten bu sırada sahada olduğumuz için hemen konuyu sığağı sığağına saha toplantıları tertip ederek istişare ettik. Vatandaşlık konusu haricinde kamplardaki imkanların iyileştirilmesi ve öğrencilerimizin yaşadığı sorunlar da dile getirildi. Hepsini not ederek, rapor haline getirip gerekli mercilere ulaştırdık. Bu konularda önemli ilerlemeler kaydettiğimizi de söylemek isterim. Zira izlediğimiz bu yöntemle, üstelik kısa bir sürede, saha-Meclis koordinasyonunu sağlamış olmamız ve tabii ki bilgi akışını sağlıklı ve sürekli hale

*Suriye Türkmenleri olarak zorla koparıldığımız, bir anlamda sürgün edildiğimiz topraklarımıza, köylerimize geri dönmek istiyoruz. Yıllardır yok sayılan kimliğimizi koruyarak, Suriye'deki diğer tüm unsurlarla birlikte barış içinde bir arada yaşamak istiyoruz.*



getirmiş olmamız ilk meyvelerini vermeye başladı.

Saha toplantılarımızda tabanın dile getirdiği bir diğer önemli soru da -ki bizce çok önemli ve hayati bir sorudur- “biz ne zaman Suriye’ye döneceğiz; döndüğümüz zaman oradaki konumumuz ne olacak?” sorusu oldu. Nitekim, Suriye Türkmen Meclisi’nin en temel ilkesi Suriye’deki Türkmen varlığının devam ettirilmesi; sosyal, siyasi ve kültürel anlamda haklarımızın garanti altına alınmasıdır. Bu bağlamda misyon edindiğimiz bir konu olan “ana yurda/topraklarımıza/köyümüze” dönüş meselesinin tabanda güçlü bir şekilde karşılığı olması bizlere doğru yolda olduğumuzu bir kez daha gösterdi. Biz biliyor ve inanıyoruz ki “olmadığın yer senin değildir”! İşte bu nedenle de zorla koparıldığımız, bir anlamda sürgün edildiği-

miz topraklarımıza, köylerimize geri dönmek istiyoruz. Geri dönüp, yaralarımızı sararak yıllardır yok sayılan kimliğimizi koruyarak, Suriye’deki diğer tüm unsurlarla birlikte “barış içinde bir arada yaşamak” istiyoruz. Bizler için Türkiye Cumhuriyeti Vatan daşlığı bir kimlik kağıdından öte, şeref madalyasıdır. Ve Suriye Türkmenleri bu şerefli madalyayı boynumuza taksak da en büyük duamız doğduğumuz topraklara dönmektir.

Suriye Türkmen Meclisi olarak bu yönde çalışmalarımıza hız vermişken, maalesef ki 15 Temmuz 2016 gecesi Türkiye’de hain bir darbe kalkışması gerçekleşti. Sadece Türkiye için değil bizler için de milat olarak kabul edilebilecek bu girişimden ötürü Türkiye kendi içinde ve uluslararası boyutta farklı bir denklem oluşturmaya başladı.

Haklı olarak Türkiye'nin gündemi ve öncelikleri değişti. Yine haklı olarak vatandaşlık konusu gündemde uzun bir müddet yer almadı. Ancak biz bu süreçte gerekli mercilerle görüşmelerimizi, istişarelerimizi yaptık. AFAD olsun, Göç İdaresi olsun İçişleri Bakanlığı Nüfus İdaresi Genel Müdürlüğü olsun tüm yetkili birimler ile koordine halinde çalışmalarımızı sürdürüyoruz.

Göreve geldiğimizden bu yana hizmet alanındaki faaliyetlerimizin yanı sıra elbette ki siyasi alanda da önemli adımlar attık. Bu süreçte de malumlarınız olduğu üzere Türkiye, Suriye denkleminde barış ve terörün bertaraf edilmesi adına çok stratejik bir adım atarak Fırat Kalkanı Operasyonu'nu başlattı. Tabii bunu yaparken de uluslararası camia ile müzakereler yürüttü ve bu temaslar sonucu DE-AŞ'a karşı kurulan koalisyon güçlerinin yanı sıra bir denge unsuru babında İran, Rusya ve diğer destek veren ülkelerle birlikte hareket ederek yeni bir denklem, yeni bir barış formülü ortaya koydu. Türkiye'nin ortaya koyduğu bu inisiyatifin ve gösterdiği iradenin süreç içerisinde başarılı sonuçlar doğuracağına inanıyoruz. Ayrıca yeri gelmişken belirtmek isterim ki Türkiye'nin kurduğu bu yeni denklemde üzerimize düşen ne varsa yapmaya çalışıyoruz ve yapmaya da devam edeceğiz.

**Suriye Türkmenlerine baktığımızda Suriye'nin geneline yayılmış olduklarımızı görüyoruz. Eylül 2016 itibarıyla Suriye Türkmenlerinin bölge bölge durumunu anlatabilir misiniz?**

Suriye Türkmenleri Esad rejiminin zulmüne karşı Suriye halkıyla beraber bir mücadeleye girişti. Demokratik bir Suriye'de özgürce, onurlu bir şekilde yaşamak için sonuna kadar Haklı bir dava yürütüyoruz. Türkmenler, Suriye sathında, Halep'ten, Bayırbucak'a, Humus, Hama, Rakka'dan, Tartus'a, Şam ve Golan Tepeleri'ne uzanan bir coğrafyada çok dağınık bir vaziyette bulduklarından dolayı savaşın seyri içindeki durumları da bu coğrafi yapıya bağlı olarak farklı düzeylerde oldu. Bugün, Suriye Türkmenleri içinde günümüz Türkçesini çok akıcı bir şekilde konuşabilen Türkmenler olduğu gibi hem iç bölgelerde bulunmaları hem de Baas Rejimi'nin yıllardır uyguladığı siyasi ve kültürel baskılardan dolayı Türkçe'yi unutmak zorunda kalan Türkmenler de var. Hatta bir kısım Türkmenlerin aidiyetlerini kaybetme durumuna geldikleri de vaki. Ayrıca Suriye Türkmenleri kasıtlı olarak geri bırakılmış; siyasi, sosyal, kültürel ve ekonomik olarak yıllarca mağdur edilmiş bir topluluk. Savaş sürecinde de de maalesef Türkmenlerin

*Azez-Cerablus Hattı olarak nitelendirdiğimiz bölge, 142 Türkmen köyünün bulunduğu, 350-400 bin nüfuslu bir Türkmen yöresidir. Fırat Kalkanı operasyonu sonucunda güvenli bölge stratejisi fiilen hayata geçmeye başlamış, Türkiye'deki Türkmenler kendi evine dönmeye başlamıştır.*

mağduriyeti kat be kat artmış durumda.

Sahadaki duruma gelince; her şeyden önce şunu söylemek gerekir ki direnebildiğimiz kadar topraklarımızı terk etmemek için direndik. Hatta en büyük Türkmen nüfusunu barındıran Halep'teki Türkmenler maruz kaldıkları muhasara ve korkunç bombardımana rağmen halen büyük oranda Halep'i terk etmedi.

Hama-Humus Türkmenleri savaşın en başında maalessen en büyük zulme maruz kalan yöremiz oldu ve başta Zara ve Bab-ı Amro bölgeleri olmak üzere Rejim tarafından etnik temizliğe maruz kaldı. Bugün bu bölgeden göç eden-ki aslında göç değil sürgün edilen demek daha doğru olur diye düşünüyorum- Türkmenler büyük oranda Türkiye ve Lübnan'a gitti. Şam-Golan Türkmenleri zaten savaşın ba-

şından bu yana tümüyle Rejim'in ablukası altında büyük bir yaşam mücadelesi vermektedir.

Suriye'deki zulümden en çok nasibini alan bir diğer yöremiz de Bayır Bucak oldu. Özellikle Suriye rejiminin sıkıntıya girdiği, artık Özgür Suriye Ordusu'yla baş edemeyeceği noktaya geldiği bir anda Rusya'nın devreye girmesi ile denge birden bire değişti. Malumlarınız olduğu üzere Rusya, "DAEŞ'e karşı savaşacağım" bahanesiyle Özgür Suriye Ordusu'na yönelik sistematik saldırılar başlattı. Bu sırada en büyük saldırıları da Türkmen Dağı'na yani Bayır Bucak bölgesine yaptığını biliyoruz. Rus uçağının düşürülmesiyle bu saldırıların kat kat arttığına da şahit olduk. Bu dönemde yaşanan yoğun saldırılar Bayır Bucak'ın büyük bir kısmının elden çıkmasına sebep



olundu. Bölgedeki Türkmen köylerimiz büyük oranda boşalmış durumda ancak buna rağmen boş köyler, tarlalar, bağ-bahçeler dahi bombalanıyor. Çatışmalar halen yer yer devam etmekle birlikte bölgede sivil insanımız bulunmamakta. Bayır-Bucak bölgesindeki Türkmenlerin hemen hepsi bugün Türkiye’de bulunan kamplarda veya kendi imkanları ile yine Türkiye’de yaşamaktadır. Bölgemizde ise halen askerlerimiz mevcut. Şu anda elimizde beş-altı tane köyümüz var. Birliklerimiz evini, yerini, yurdunu, köyünü, bağını, bahçesini korumak için mücadelesine devam ediyor.

Büyük acılar çeken bir diğer Türkmen bölgemiz de Rakka olmuştur. Önce DE-Ş’in kontrolüne geçen bölgedeki köylerimiz özellikle Tel Abyad’daki Hammam Türkmenleri, Mayıs 2015’te PYD/YPG’nin bölgeyi kontrol etmesiyle tehciye maruz kalmıştır. Hatta bu bölgede PYD/YPG’nin, zorla askere alma, evleri dozerlerle yıkmaya, yargısız infaz şeklinde tutuklamalar yapma gibi insan haklarına aykırı uygulamaları BM, Af Örgütü, İnsan Hakları Gözlem Evi vb. uluslararası kuruluşlarca belgeleri ile rapor edilmiştir. Ayrıca son dönemde PYD’nin kontrolünde olan bölgelerde demografinin değiştirilmesine yönelik uygulamalarda bu-

lunduğunu da tespit etmiş ve gerekli mercilere bu konudaki raporlarımızı sunmuş bulunmaktayız.

Halep’in kuzey kırsalındaki, özellikle Azez-Cerablus hattındaki Türkmen bölgelerimiz ise bilindiği üzere 2014 yılında DE-Ş’in kontrolü altına girmiş; Türkiye’nin desteği ile Özgür Suriye Ordusu tarafından başlatılan ve halen devam etmekte olan Fırat Kalkanı Operasyonu ile bu bölgedeki köylerimiz özgürlüğüne kavuşmaya başlamıştır. Nitekim söz konusu bölge Türkmenlerin yoğun olduğu bir bölgedir. Azez-Cerablus Hattı olarak nitelendirdiğimiz bölge, 142 Türkmen köyünün bulunduğu, 350-400 bin nüfuslu bir Türkmen yöresidir. Bölgenin terör unsurlarından temizlenmesi ile Türkiye’nin ve Suriye Türkmen Meclisi’nin uzunca bir süredir dile getirdiği ancak ne hikmetse başta Batı olmak üzere uluslararası camiadan destek bulamadığı Güvenli Bölge stratejisi, bugün Fırat Kalkanı ile fiilen hayata geçmeye başlamıştır. Dolayısıyla buranın güvenli bir bölge olmasıyla Türkiye’de mülteci durumunda olan Türkmenler kendi evine dönmeye başlamıştır; bu geri dönüşler devam etmektedir.

Ancak Halep kent merkezine bağlı mahalle ve semtlerimiz bilindiği üzere dünya tarihinin en korkunç ablukası ve bombardımanı ile karşı-

*Azez-Cerablus hattında oluşacak fiili durumun Bayır-Bucak bölgesi için de uygulanması gerektiğini ve bu adımın hem Türkmenler’in yurtlarına geri dönmesi hem de Türkiye’nin güvenliği için son derece stratejik öneme haiz olduğunu öngörüyoruz.*



karşıya. Maalesef tüm dünyanın gözleri önünde Halep merkezde büyük bir katliam ve dram yaşanıyor. Siviller, hastaneler, yardım konvoyları her şey hedef alınıyor. Halep merkezde bulunan yarım milyon insanın büyük bir kısmı Türkmendir; zira en çok hedef alınan mahalleler de Höllük(Bağrıyanık), Hayderiye, Şeyh Hızır, ve Bostan Paşa mahalleleridir.

**Suriye Türkmenerinin önemli bir kısmı zorunlu göçe maruz kaldı ve bunların büyük çoğunluğu da Türkiye'ye göç etti. Siz de kampları ziyaret ettiğinizi, sıkıntılarını dinlediğinizi belirttiniz. Buradan yola çıkarak sığınmacı konumundaki Suriye Türkmenerinin sorunları**

**nedir, hangi taleplerde bulunmaktadırlar ve bunları karşılamak adına ne gibi çalışmalar yürütüyorsunuz?**

Aslında bunlar sorundan ziyade talep olarak nitelendirilebilir. Öncelikle şunu belirtmek gerekir ki Suriye Türkmeneri, 1. Dünya Savaşı sırasında ve sonrasında yaşanan süreçte siyasi ve kültürel olarak bir parçası olduğu Anadolu coğrafyasından cebren koparılmış, neredeyse bir asırdır sınırın hemen öbür tarafında ancak öz coğrafyasından kopuk bir şekilde yaşamaya mahkum edilmiştir. Kaderin cilvesine bakın ki yine bir savaş, hem de çok kanlı bir savaş Suriye Türkmeneri'ni çok zor ve dramatik şartlar altında kimliğiyle, kültürüyle, Türkiye'de yaşayan kardeşleri ile yeniden bir araya getirmiştir.

Suriye Türkmenlerinin indinde, Türkiye'ye yönelik asırlık bir özlemle beslenen büyük beklentiler vardır. Ne var ki hem savaşın ağır koşulları, hem Türkiye'nin içeride ve dışarıda mücadele içinde olduğu yoğun gündem, zaman zaman taleplerin hemen ve tam olarak yerine getirilmesini zorlaştırmaktadır. Biz bu noktada Türkiye Devleti ve Türkmenler arasında koordinasyonu ve iletişimi sağlamaya çalışıyoruz. Zamanla, sabırla ve iletişim kanallarının açık tutulması ile de taleplerimiz karşılanmakta. Burada anahtar kelime karşılıklı sabır ve diyalog. Yavaş ama emin adımlarla bu yolda hep birlikte ilerliyoruz ve her geçen gün daha iyi sonuçlara ulaşacağımıza inanıyorum.

Yeri gelmişken şunu de belirtmek isterim ki biz Türkmenlerin Türkiye'ye gelmeden önce de gönülünde büyük ve sarsılmaz bir Türkiye sevdası vardı. Her Suriye Türkmeni için, en azından hayatında bir kere de olsa Türkiye'ye gelmek, Türkiye'yi görmek çok büyük bir arzu idi. Ancak belirttiğim gibi Suriye Türkmenleri doğal bir süreç içinde değil maalesef olağan üstü savaş koşulları altında Türkiye ile kucaklaşmak durumunda kaldı ve bizler Türkiye'ye ziyarete değil, başımıza yağmur gibi yağdırılan bombalar ile zorla göç ettirilmek suretiyle geldik. Keşke kucaklaşmamız bu şekilde olmasaydı ama gerçek

bu ve içinde bulunduğumuz şartlara uygun davranmak durumundayız.

Türkiye'ye gelen Türkmenlerin önemli bir kısmı bugün Türkiye genelindeki kamplarda yaşamlarını sürdürmekte ve yaklaşık 5 yıldır bulunduğumuz kampların büyük kısmı çadır kamplardır. Biz Türkmenler olarak çadırdaki yaşama diye bir kavramı hiç aklımızdan bile geçirmeyenlerden birinden bir kendimizi çadırlarda bulduk. Ekonomik durumlarımız her ne kadar çok iyi olmasa da, Türkmenler her daim "veren el" konumunda olduğu için bu yeni hayat koşulları tabiri caiz ise bize "ağır" geldi. Adapte olmakta birçok açıdan zorluk çektik. Tabii ki bunun yanı sıra toplu göçler yaşanması nedeni ile temel ihtiyaçların karşılanması konusunda birtakım sıkıntılar da oluştu. Onlar zamanla halloldu ancak adaptasyon noktasında ve yüksek beklentiye bağlı sosyo-psikolojik hususlarda halen sıkıntılarımız mevcut.

Bir örnekle konuyu detaylandırmak gerekirse mesele Suriye Türkmenleri olarak Türkiye'ye geldiğimiz zaman sanki kutsal topraklara gidiyoruz düşüncesi ve her isteğimizin, anında karşılanacağı bir ortam ile karşılaşma beklentisi içindeydik. Ancak haliyle Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin kendi kanunları, kuralları, kaideleri var. Kaldı ki sadece Türkmenler değil bugün 3.5

*Türkmenler olarak Suriye'de hüküm süren tüm aşırılıkların karşısındayız. Biz sadece kendi topraklarımız için mücadele verdik. Türkmenler olarak gelecekte beklediğimiz terörden arındırılmış, gerçek demokrasi ve barışın hakim olduğu bir Suriye'de anayasal olarak garanti altına alınmış haklarımızla, asli unsur olarak yaşamaktır.*

milyonu aşan bir Suriyeli nüfusunu barındıran; bu yeni nüfusa yönelik hukuki ve bürokratik düzenlemeleri olan bir hukuk devleti Türkiye. Buna istinaden Türkiye'nin bizlere her türlü lüksü verme şansı mümkün olamıyor. Dolayısıyla buradaki sorunların birçoğu da bazen bürokratik bazen de maalesef keyfi uygulamalarla katmerlenerek devam ediyor. Bugün kadar bizlerin karşılaştığı en büyük sorun çadır kentlerdeki fiziki koşullar oldu. İşin psikolojik boyutunu zaten dile getirmiştım ancak durum bir de uygulamada ciddi sorunlara yol açtı demek yanlış olmaz. Türkmen ailelerimizin üst üste, tek bir çadır içerisinde birkaç ailenin bir arada, mahremiyetin zorlandığı kalabalık bir ortamda yaşamaları inanç değerlerini de ister istemez zedeledi. Ancak bu noktada şunu söyleyebil-

rim ki biz konuyu ne zaman başta AFAD olmak üzere yetkili makamlara taşıdıysak bize son derece haklı bir talebimiz olduğu söylendi ve zaman içerisinde iyileştirme faaliyetleri başladı. Biz Suriye Türkmen Meclisi olarak gerekli ve yetkili kurumlarla sağlıklı bir diyalog geliştirdiğimiz ölçüde karşılığını almaya başladık. Ve AFAD geliştirdiği ve uygulamaya koyduğu projeler ile çadır kentleri konteyner kentlere dönüştürmeye başladı ve bu süreç devam etmekte. Tabi bizim gönlümüzden geçen Türkmenlerin ne çadırda ne de konteyner kentte barınmaları. Arzumuz odur ki bizler köylerimize, yurtlarımıza dönene dek kalıcı konutlarda, hayatın içinde, çalışarak, üreterek yaşayalım. Diliyoruz ki zaman içerisinde bu konudaki taleplerimizi karşılayacak projeleri de birlikte hayata geçirebileceğiz.



Sahadaki istişarelerimizde en çok vurgulanan bir diğer sorunumuz ise eğitim-öğretim ile ilgili sıkıntılar oldu. Maaşesef Türkmen gençlerimizin bir kısmının üniversitelere yerleşmemesi durumu var. Hatta birçok gencimizin ortaokulu, liseyi bile zor tamamladığını görüyoruz. Bunun da tespit etmiş olduğumuz bir kaç tane nedeni var. Öncelikle gençlerimizin bir kısmı kendi toprağını, yurdunu savunmak için mücadele veriyor ve bu nedenle eğitim-öğretim hayatına devam edemiyor. Devam etmek istediğinde ise bir takım teknik ve pratik sıkıntılar ile karşılaşılıyor. Gençlerimizin bir diğer kısmı ise maddi imkansızlıklardan dolayı veya önceki eğitim dönemlerinde kaliteli eğitim alamadığından dolayı üniversiteleri kazanamıyor. Bizlere intikal ettirilen bir diğer önemli sıkıntı da üniversiteyi kazanan gençlerimizin burs bulamadığından, maddi sıkıntılarla karşılaşması. Suriye Türkmen Meclisi olarak, geleceğimizin mimarı olarak gördüğümüz gençlerimizin daha iyi yetişmelerini sağlamak için söz konusu sıkıntılar noktasında da büyük bir gayret içerisindeyiz. Bunun için plan ve projelerimizi uygulamaya koyduk ancak diğer meselelerde olduğu gibi bugünden yarına çözülecek kadar kolay işler değil ve bu nedenle sabır ve azim ile yine omuz omuza bu sorunların üstesinden geleceğimize inanıyorum.

**Fırat Kalkanı operasyonu ile Türkiye Azaz-Cerablus hattında bir fiili güvenli bölge oluşturmaya çalışıyor ve biz biliyoruz ki bu bölgede yoğun olarak Halep Türkmenleri yaşamaktadır. Bu nedenle de Fırat Kalkanı operasyonu Halep Türkmenlerini doğrudan etkileyecek bir gelişmedir. Siz Meclis olarak Fırat Kalkanı operasyonuna nasıl bakıyorsunuz, operasyonun Halep Türkmenlerini nasıl etkileyeceğini düşünüyorsunuz?**

Biz Fırat Kalkanı Operasyonu'nun yerinde ve meşru olduğunu her fırsatta dile getiriyoruz. Hatta gecikmiş bir adım olduğunu da burada ifade edebilirim. Bizim açımızdan Azez-Cerablus hattında bir güvenli bölge oluşturulması, Türkmenlerin Suriye'deki varlığı ve bekası için son derece elzemdir. Türkmen bölgelerinin DEAŞ başta olmak üzere tüm terör unsurlarından arındırılması, Türkmenlerin öz yurtlarına, köylerine yani Türkiye-Suriye sınır hattı boyunca uzanan bu stratejik bölgeye geri dönmeleri aynı zamanda Türkiye'nin güvenliği için de olmazsa olmazdır. Hatta Azez-Cerablus hattında oluşacak fiili durumun Bayır-Bucak bölgesi için de uygulanması gerektiğini ve böylece atılacak bir ikinci adımın

*Azez ve Çobanbey'de de yerel meclis kurulma çalışmaları devam etmektedir. Buradaki meclis, bölgedeki nüfus oranına göre belirlenen, tüm toplumsal kesimleri içeren, içinde Türkmenlerin de bulunduğu bir yapıdır.*



yine hem biz Türkmenler'in yurtlarına geri dönmesi hem de Türkiye'nin güvenliği için son derece stratejik öneme haiz olduğunu öngörüyoruz. Hatta ve hatta süreç ilerledikçe PYD/YPG tehcirine, zulmüne maruz kalan Rakka-Tel Abyad bölgesindeki Hammam Türkmen bölgesinin de aynı şekilde bir güvenli bölge haline getirilmesinin elzem olduğunu düşünüyoruz.

Biz biliyoruz ki PYD/YPG unsurları Fırat'ın doğusu ile yetinme noktasında samimi değil. Türkiye'ye açık tehdit oluşturan, yıllardır Türkiye'yi terör ile meşgul eden PKK'nın türevi olan bu yapıların amacı eğer gücü yeter ve daha da önemlisi yeterli desteği alırsa Fırat'ın batısına geçerek burada bir "terör koridoru" oluşturarak Akdeniz'e ulaşmaktır. Şayet bu sinsi plan hayata geçerse Türkiye'nin güney

sınırı boyunca uzanan Bayır-Bucak, Halep, Rakka hatındaki tüm Türkmenler beka sorunu ile karşı karşıya kalacaktır. Biz bu planı asla kabul etmiyoruz. Söz konusu planın uygulamaya geçmesi biz Türkmenlerin hayat hakkını elinden alacağı gibi aynı zamanda da Türkiye'nin milli güvenliğini tehdit edecek bir durum yaratacak olması açısından da önemlidir.

**Türkiye ve Özgür Ordu'nun askeri operasyonlarının bu bölgeleri de kapsayacak şekilde genişlemesi gerektiğini mi söylemek istiyorsunuz?**

Türkiye köklü tarihi olan, güçlü bir devlet geleneği olan, büyük bir ülkedir ve Türkiye'nin Fırat Kalkanı Operasyonu ile ortaya koyduğu irade, bu tehlike ve tehditleri

bertaraf etme hususunda ne kadar kararlı olduğunu açıkça ortaya koymaktadır. Her zaman dile getirdiğimiz üzere bizlerin Türkiye ile Türk Milleti ile aynı soydan gelmemiz, akraba olmamız, aynı dili konuşmamız dışında bir diğer ortak noktamız da Türkiye'nin güvenliği ile Suriye Türkmenlerinin bekasının ortak bir çizgide birleşmiş olmasıdır. Yani geçmişte olduğu gibi yine kaderimiz birdir. Bu noktada defaatle ifade ettiğim üzere Türkmenler olarak üzerimize düşeni ve hatta daha fazlasını yapmaktayız ve sonuna kadar yapmaktayız kararlıyız.

**Azaz-Cerablus hattında yaşayan halklar ne istemektedir? İfade ettiğiniz üzere YPG ve IŞİD gibi örgütlerin bu hat üzerinde planları var ve ABD başta olmak üzere Batı'nın da buraya yoğun bir ilgisi söz konusudur. Buna karşın burada yaşayan halk hangi gücün kontrolünü tercih etmektedir ve hem YPG'ye hem de IŞİD'e bakış nasıldır? Ayrıca halk buralarda nasıl bir yönetim modeli kurulmasını istemektedir?**

Suriye halkı tek kelime ile özetlemek gerekirse demokrasi istiyor. Biz çok temel insan haklarını talep ediyoruz; biz barış istiyoruz, huzurlu, özgür, adil ve onurlu bir yaşam isti-

yoruz. Yıllarca "açık oy kapalı tasnif" usulü ile yapılan sözde seçimlerle muhatap olduk. Biz dünyadaki her insan gibi demokratik, adil bir düzen; eşit haklara dayalı bir anayasal sistem ve tüm bunları kapsayacak şekilde barış içinde bir arada yaşamak istiyoruz. Bunlar en temel insan haklarıdır. Biz Suriye halkı olarak 60 yıl boyunca bu temel haklardan yoksun bir hayat yaşamaya mahkum edildik. Suriye çok farklı etnik, dini ve mezhepsel yapılardan oluşan ülke. Fransız Mandası döneminden bu yana bu farklılıklarımız alttan alta siyasi bir motif olarak işlenirken siyasetin üst kademesi ise bizleri zorla olmadığımız kalıplara sokmaya çalıştı. Hayır, biz bunu reddediyoruz. Farklılıklarımızı zenginlik olarak kabul edip, barış içinde eşit vatandaşlar olarak yaşamak istiyoruz. Yıllarca Suriye halkı arasındaki farklılıklar derinleştirilerek düşmanlığa dönüştürülmeye çalışıldı. Aslına bakarsanız halkın, sıradan insanların birbiriyle olan bir düşmanlığı söz konusu değildir. Ama üst akıl veya akıllar geçmişten gelen bu düşmanlık tohumlarını daha farklı yollar kullanarak filizlendirdi, besledi ve büyüttü.

Sonuç itibari ile Suriye bugüne geldi. Bu filizlenmede en yoğun katkıyı ise şüphesiz ki başta Rejim olmak üzere, DEAŞ gibi, PYD/YPG gibi Suriye'nin stratejik bölgelerin-

*Türkiye'nin desteği ile Cerablus'ta hayatın normal akışına döndürülmesi yönünde çalışmaların sistemli ve programlı bir şekilde sürdürüldüğü görülmektedir. Cerablus'taki uygulamaların Suriye'nin geleceğine dair bir örnek yaşam biçimi ve yönetim modeli ortaya koyduğuna inanıyoruz.*

de peyda edilen terör unsurları verdi. Söz konusu üst akıl(lar) Suriye'de ciddi bir toplum mühendisliği yaptı. Toplumun hassas noktalarını, kendi hedefleri doğrultusunda, bile-isteyerek yapı bozumuna uğrattı. Böylece barışçıl gösterilerle başlayan Suriye Devrimi bir anda kanlı bir iç savaşa dönüştürüldü. Savaş, geçtiğimiz 6 yıl içerisinde git gide kızıştırdı, derinleşti ve içinden çıkılmaz bir hale sürüklendi. Rejim ise bu büyük oyuna, en acımasız yöntemlerle kendi halkını katlederek, adeta maşa oldu, paye verdi. En büyük zararı ise şüphesiz ve kaçınılmaz olarak sivil ve masum insanlar gördü. Yarım milyon insan hayatını kaybetti. Milyonlarca insan yaralandı. 10 milyon Suriyeli gerek ülke içinde yer değiştirdi, gerekse yurdunu, toprağını tamamen terk etmeye zorlandı. Suriye, deyim yerindeyse terör örgütlerinin yuvası haline geldi.

Bugün, her terör unsurunun nabzına göre şerbet veren bir üst akıl modeli ile karşı karşıyayız. Malum odaklar Suriye'deki güç dengesini "birbirine zarar verecek ama tamamen yok etmeyecek" şekilde kurgulayarak savaşın uzamasını ve derinleşmesini sağlamakta. Bunun en açık örneği PYD/YPG'dir. ABD, AB ülkeleri ve/veya Rusya'nın bölgedeki Kürtleri daha doğrusu Kürtleri temsil bile etmeyen bilakis teröre mahkum eden PYD/YPG'ye destek vermesinin nedeni Kürtleri çok sevmesi değil, bu terör unsurlarının söz konusu güçlerin çıkarlarına hizmet etmesidir. Burada amaç ne Kürtlere otonom bir bölge kurdurmak ne de sözde bağımsız bir Kürt Devleti kurdurmaktır. Burada asıl amaç başta Türkiye olmak üzere İran, Irak ve Suriye'yi zayıflatarak, güçlerini kırarak, halklarını terörize ederek Ortadoğu bölgesini kontrol altında tutmaktır. Nitekim PYD/



YPG'nin Türkiye'nin güney sınır hattı boyunca kendi kontrollerinde olacak şekilde güçlü kılmaya çalışmalarının temel amacı, Türkiye'nin Ortadoğu'daki gücünü ve etkisini bertaraf etmektir. Ve hatta Türkiye'de yaşanan darbe kalkışmasının da bu sinsi planın parçası olabileceğini de ihtimal dahilinde tutmak gerektiğini düşünüyorum.

Ancak, görüldüğü üzere plan ne kadar büyük ve güçlü olursa olsun tutmuyor ve tutmayacaktır da. Özellikle 15 Temmuz sonrasında Türkiye'nin yaşadığı büyük travmayı atlatıp, üstüne üstlük devlet-millet kucaklaşmasını sağlaması; yaraların sarılıp Yeni Kapı Ruhı ile siyasi ve toplumsal bütünleşme yolunda önemli adımlar atılmış olması ve daha da önemlisi Türkiye'nin bu sıkıntılı sürece rağmen Fırat Kalkanı Operasyonu'na girişmiş olması üst akılların tüm planları derinden sarstı. Türkiye kendisini merkeze koyarak yeni bir denklem ortaya koymaya başladı. Belki daha da önemlisi, Türkiye'nin yaşadığı bu zorlu süreç ve akabindeki uyanıştan bütün Ortadoğu ve İslam ülkelerinin gereken dersleri ve mesajları aldığını düşünüyorum.

Bakınız bugün tüm bu badirelere rağmen sahada giderek gücünü ve ağırlığını arttıran bir Türkiye profili var. Fırat Kalkanı Operasyonu ile özgürlüğüne kavuşan bölgeler

yine Türkiye tarafından ayağa kaldırılmaya çalışılıyor. 2 Ekim 2016 tarihinde Suriye Türkmen Meclisi üyelerimiz ile birlikte Cerablus'ta bir dizi ziyaret ve görüşme gerçekleştirdik. Gaziantep Vali Yardımcısı Sayın Nursal Çakıroğlu ve Meclis heyetimle birlikte bölgeyi gezdik. Öncelikle Fırat Kalkanı Operasyonu'na katılan başta Türkmen birliğimiz Sultan Murat Tümeni olmak üzere bölgede güvenliği sağlayan Özgür Ordu'ya bağlı birliklerin karargahlarını ziyaret ettik. Hem askerlerimizin hem de halkımızın psikolojisinin pozitif anlamda değiştiğini gözlemledik. Türkiye'nin ortaya koyduğu irade ve sonrasında yine Türkiye tarafından sağlanan insani yardımların yanı sıra yine Türkiye'nin temin ettiği su-elektrik gibi alt yapı hizmetleri, faaliyete başlayan hastaneler, onarımı süren çarşı-pazar gibi hizmet noktaları gördük. Onarımı biten okulların açıldığını, diğer okulların da hızla restore edildiğini yerinde tespit ettik. Bu noktada hastane konusuna özellikle dikkat çekmek istiyorum. Zira aslen 25 yıl bil fiil hizmet vermiş olan uzman tıp doktoruyum. Cerablus'ta Türkiye tarafından açılan ve tüm ihtiyaçları karşılanan hastaneyi detaylı bir şekilde inceleme fırsatı buldum. Tedavi gören hastaların yüzünde memnuniyeti; doktorların ve hemşirelerin ise çalışma koşullarının iyileşmesi

*Suriye krizine siyasi çözüm bulmak için yürütülen uluslararası girişimlerden beklentimiz Suriye'nin fiziki ve siyasi olarak bütünlüğünün muhafaza edilmesidir. Bir sonraki aşamada ise Ortadoğu coğrafyasında bütünleşmenin sağlanmasıdır.*



ile çalışma ve hizmet etme azmi ve inancının arttığını gördüm. Şu anda Türkiye'nin önderliğinde ve desteği ile 6 yıllık savaşın yerle bir ettiği umutlar, geleceğe dair ümitler Cerablus'tan başlayarak yeniden yeşeriyor. Böyle bir umudun yeşermesi Suriye halkı için çok büyük anlamlar ifade ediyor.

Türkmenlerin terör ile mücadelesine gelince, öncelikle şu tespiti yapmanın yerinde olduğunu düşünüyorum ki biz Türkmenler Suriye'de hüküm süren tüm bu aşırılıkların tam karşısında yer alıyoruz. Bizim geleneklerimiz, örfümüz, adetimizde hiçbir anlamda aşırılık, radikallik yoktur. Bizim hiçbir zaman bir başkasının toprağında gözümüz olmamıştır. Türkmenin dünyasında böyle bir kavram yoktur. Birçok kez ifade ettiğim gibi biz Suriye halkı ile beraber barış içerisinde bir arada yaşayacağımız demokratik bir düzen için mücadelemizi devam ettiriyoruz. Zaten bugüne kadar sahadaki mücadelemiz

nefs-i müdafa şeklinde olmuştur. Biz sadece elimizden alınan, kendi topraklarımız için mücadele verdik. Bu temelden hareketle Türkmenler olarak gelecekte beklentimiz çok açık ve nettir. Terörden arındırılmış, gerçek demokrasi ve barışın hakim olduğu bir Suriye'de anayasal olarak garanti altına alınmış haklarımızla, asli unsur olarak yaşamak istiyoruz.

**Fırat Kalkanı operasyonu ile güvenli bir bölge oluşuyor. Eğer bu adım başarılı olursa insanlar zorunlu göçe maruz kalmayacak hatta Türkiye'ye göç edenlerin bir kısmı evlerine dönecekler. Ancak bunun gerçekleşmesi için güvenli bölgenin sadece IŞİD ya da YPG'den arındırılması yeterli değildir. Esas önemlisi IŞİD sonrasında bu bölgede bir siyasi, ekonomik, toplumsal düzen ku-**

**rulacağıdır. Buna ilişkin çalışmalarınız var mıdır, bu bölgede sivil idare konusunda nasıl bir model oluşturmayı düşünüyorsunuz?**

Halep'in Kuzey'i, Halep vilayetine bağlı ilçelerden, beldelelerden oluşmaktadır. Şu ana kadar Cerablus ve Çobanbey ilçesi terörden arındırıldı. Cerablus'ta mahalli idare meclisleri kuruldu ve yönetimi aktif olarak üstlendi. Azez ve Çobanbey'de de yerel meclis kurulma çalışmaları devam ediyor. Buradaki meclis, bölgedeki nüfus oranına göre belirlenen, tüm toplum yapısını içeren; içinde Türkmenlerin de bulunduğu bir yapıdır. Yerel meclis Halep muhafazasına bağlı birebir ilişkileri sağlayarak, idari ve mahalli faaliyetleri yürütmektedir. Gelen bütün yardımları ve burada yapılacak iyileştirme çalışmalarını koordine etmektedir. Temel ihtiyaçların karşılanması noktasında, her türlü idari hususta, güvenlik ve yargı konusunda, yetkilendirmeler söz konusudur. Bizim de kurulan ve kurulacak olan idari meclislerde temsilcilerimiz bulunmaktadır. Konuyu her aşamada yakından takip etmekte ve dahil olmaktayız.

**Güvenli bölgede oluşturulacak yönetim modeli konusunda Türkiye'den beklentileriniz var mı?**

**Türkiye'nin kendi bir kurumsal kapasitesi var ve başta AFAD ve Kızılay olmak üzere sivil toplum kuruluşlarının da nasıl bir destek sunmasını bekliyorsunuz?**

Türkiye'de buradaki her türlü insani yardımda bulunacağına taahhüt etmektedir ve bu taahhüdü de hızla yerine getirmektedir. Cerablus ziyaretimizde bu uygulamaları yerinde görme fırsatı bulduk. Türkiye'nin bu desteği ile Cerablus'ta hayatın normal akışına döndürülmesi yönünde çalışmaların sistemli ve programlı bir şekilde sürdürüldüğünü gördük. Başka bir deyişle Cerablus'taki uygulamaların Suriye'nin geleceğine dair bir numune, bir örnek yaşam biçimi ortaya koyduğuna inanıyoruz.

**Son olarak, Suriye'deki siyasal çözüm çabalarını nasıl değerlendiriyorsunuz? Cenevre sürecinin canlanması durumunda Türkmenler olarak nasıl pozisyon almayı ve uluslararası alanda haklarınızı, taleplerinizi hangi çerçevede gündeme getirmeyi düşünüyorsunuz?**

Şimdi bugüne kadar Cenevre görüşmelerinde veya hut diğer siyasi görüşmelerde Suriye Türkmen Meclisi'nin rolü istediğimiz düzeyde ol-

*Fırat Kalkanı neticesinde kurtarılan bölgelere Türkiye tarafından insani yardımlar gitmektedir. Türkiye'nin temin ettiği su-elektrik gibi alt yapı hizmetleri devreye girmiştir. Hastaneler faaliyet göstermeye başlamış, çarşı-pazar gibi yerlerin onarımları sürmektedir. Onarımı biten okullar açılmıştır.*

madı. Gerek SMDK gerekse de Suriye Geçici Hükümeti'nde Türkmen temsilcilerimiz oldu, halen de var. Fakat maalesef bu temsiliyet süreçleri maalesef bugüne kadar Suriye Türkmen Meclisi inisiyatifinde değildi. Biz seçildikten sonra bu konuda yapıcı bir adım atmak adına, temsiliyetin artırılması noktasında SMDK ile görüşmelere başladık. Şu an SMDK çatısında görev yapan 2 Türkmen temsilcimiz var ve görüşmeler sonucunda bu sayıyı ciddi oranda arttırmak için çaba sarf ediyoruz. Bu aşamada söz konusu süreci yürütmek üzere heyetler kurduk. Heyetler arası görüşmelerimiz devam ediyor.

Uluslararası görüşmelere gelince maalesef ABD ve Rusya'nın domine ettiği bir süreç ile karşı karşıyayız ve iki ülke arasındaki çekişmeler, güç dengeleri söz konusu sürecin sağlıklı bir şekilde ilerlemesini engelliyor. Kaldı ki son dönemde görüşmeler Cenevre çatısı altında değil sadece ABD ve Rusya arasında yürütülüyor. O da dengelere bağlı olarak sürekli kesintiye uğruyor, tökezliyor. Şahsi kanaatimce de Kasım 2016'daki Amerikan Başkanlık seçimine kadar bir sonuç alınamayacağını düşünüyorum. Amerikan seçimlerinden sonra ise Amerika'nın muhtemelen bir yöntem değişikliğine gideceğine inanıyorum. Şu anda Avrupa Birliği'nin ve Amerika'nın

Ortadoğu'daki Suriye-Türkiye-İran politikasında aktif durumdayken daha pasif duruma geçmek zorunda kaldığına inanıyorum. Çünkü yeni oluşan denklemde -İran, Türkiye, Rusya'nın denkleminde- Suriye'nin toprak bütünlüğüne yönelik bir merkez esas alındığından bu yeni enerjinin daha başarılı olacağına inanıyorum. Çünkü açıkça görüldüğü üzere ABD'nin politikası Suriye'nin parçalanması üzerine bina edilmiş bir politika. Zaten bugüne kadar Batı'nın tarihi referansları ortada. İfade ettiğim gibi Batı marifeti ile Osmanlı'nın parçalanması, Ortadoğu'nun pay edilmesi sürecin bire bir yaşamış bir toplumuz. Şu anda izledikleri politika da 100 yıl önce parçaladıkları coğrafyayı biraz daha parçalara ayırmak üzerinden gidiyor. Bizler her şeyin farkındayız. Bu minvalde AB ülkelerinden, ABD'den veyahut genel ifade ile Batı'dan gerçek anlamda barış, demokrasi vb. konularda beklentimiz yok.

Bizler ABD'nin ve AB ülkelerinin güttüğü ve güdeceği siyasete itibar etmiyoruz. Bu nedenle de uluslararası düzlemde yürütülecek bir barış sürecinin de başarı şansını yüksek görmüyoruz. Bizim tek ilacımız aslında toplumsal barıştan geçmektedir. Zira müzakere masasında da uluslararası dengeler mevcut. Kaldı ki şayet kurulursa, müzakere masasında BM'nin pozisyonu-

nun da değişeceğine inanıyorum. Ayrıca bu bağlamda önümüzdeki süreçte 2 önemli değişim var. BM Genel Sekreteri de ABD başkanı da değişecek. Bu değişimlerin getireceği yeni süreçlerle karşılaşabiliriz. Temennimiz ve beklentimiz Suriye'nin fiziki ve siyasi olarak bütünlüğünün muhafaza edilmesidir. Bir sonraki aşamada ise Ortadoğu coğrafyasında bütünleşmenin sağlanmasıdır. Bu bütünleşme sağlanmaz ise malum

planlar hali hazırda bekliyor ve bu planların tamamen uygulamaya geçmesi bölgemiz için daha büyük sıkıntılara kapı aralar. Umuyoruz ki bizler, bu coğrafyanın insanları olarak birlik ve beraberliğimiz üzerindeki bu sabotajları kırıp hak ettiğimiz yarınlara ulaşacağız.

**Değerli görüşlerinizi bizimle paylaştığınız için çok teşekkür ediyoruz.**

ORSAM, Ortadoğu konusunda faaliyet gösteren tarafsız bir düşünce kuruluşudur. ORSAM Ortadoğu ile ilgili bilgi kaynaklarını çeşitlendirmeyi ve bölge uzmanlarının düşüncelerini Türk akademik ve siyasi çevrelere doğrudan yansıtabilmeyi hedeflemektedir. Bu amaçlar doğrultusunda ORSAM, Ortadoğu ülkelerindeki devlet adamlarının, bürokratların, akademisyenlerin, stratejistlerin, gazetecilerin, işadamlarının ve sivil toplum kuruluşları temsilcilerinin Türkiye'de konuk edilmesini kolaylaştırarak, yerel perspektiflerin güçlü yayın yelpazesıyla gerek Türkiye gerek dünya kamuoyuyla paylaşılmasını sağlamaktadır. ORSAM yayın yelpazesi içinde kitap, rapor, bülten, politika notu, konferans tutanağı ve ORSAM dergileri *Ortadoğu Analiz* ve *Ortadoğu Etütleri* bulunmaktadır.

©Bu metnin içeriğinin telif hakları ORSAM'a ait olup, 5846 Sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu uyarınca kaynak gösterilerek kısmen yapılacak makul alıntılar ve yararlanma dışında, hiçbir şekilde önceden izin alınmaksızın kullanılamaz, yeniden yayımlanamaz. Bu raporda yer alan değerlendirmeler yazarına aittir. ORSAM'ın kurumsal görüşünü yansıtmamaktadır.



ORSAM

**Ortadoğu Stratejik Araştırmalar Merkezi (ORSAM)**

Süleyman Nazif Sokak No: 12-B Çankaya / Ankara

Tel: 0 (312) 430 26 09 Fax: 0 (312) 430 39 48

[www.orsam.org.tr](http://www.orsam.org.tr)